

Przedmowa

Zgodnie z art. 18 Konstytucji RP pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej znajdują się: małżeństwo (będące związkiem kobiety i mężczyzny), rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo. Konsekwencją pozostawania rodziny pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej jest obowiązek udzielania rodzinie odpowiedniej pomocy. Według polskiego ustawodawstwa w zakresie tej pomocy szczególne miejsce zajmuje pomoc udzielana dziecku. Wynika to z treści art. 72 ust. 1 Konstytucji RP, według którego Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Konstytucja RP nie ogranicza się przy tym do zapewnienia dziecku ochrony, ale wprowadza też prawo każdej osoby do żądania od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Konsekwencją i rozwinięciem tych postanowień Konstytucji RP są stosowne regulacje zawarte m.in. w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. Do tych unormowań należą regulacje zawarte w art. 61⁷–127 KRO oraz w stosownych przepisach prawa procesowego.

Według art. 7 ust. 1 Konwencji o prawach dziecka (przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20.11.1989 r. – Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 ze zm.; Oświadczenie rządowe z 30.9.1991 r. w sprawie ratyfikacji przez Polskę tej Konwencji zostało opublikowane w Dz.U. Nr 120, poz. 527), jeśli to możliwe, dziecko ma prawo do poznania swoich rodziców i pozostawania pod ich opieką. W art. 3 ust. 1 tej Konwencji postanowiono, że we wszystkich działaniach dotyczących dzieci, podejmowanych m.in. przez sądy, sprawą nadrzędną ma być „najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka”.

Już z tych względów także przepisy normujące pokrewieństwo i powinowactwo (art. 61⁷–127 KRO) oraz przepisy z nimi związane wymagają podejmowania systematycznych prób analizy, służących zwłaszcza należytemu stosowaniu prawa, o które chodzi.

Niniejszy komentarz uwzględnia stan prawny obowiązujący na dzień 30.4.2019 r., jak również m.in. opublikowane do 30.4.2019 r. orzecznictwo, w tym zwłaszcza orzecznictwo Sądu Najwyższego. Zaznaczono także zmiany przewidywane m.in. w ustawie o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opie-

kuńczy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, uchwalonej przez Sejm w dniu 16.5.2019 r., przyjętej przez Senat bez poprawek (druk sejmowy Nr 3295) oraz w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, który wpłynął do Sejmu w dniu 9.11.2018 r., i co do którego w dniu 5.12.2018 r. odbyło się I czytanie (druk sejmowy Nr 3023).

Mamy nadzieję, że przedstawiając ten komentarz, wychodzimy naprzeciw Państwa oczekiwaniom.

*Anna Haak-Trzuskawska
Henryk Haak*

Poznań–Pleszew, maj 2019 r.